

Таълим

ЯНГИ ИНСТИТУТ ЮРТ РАВНАҚИГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Ботир СУЛАЙМОНОВ,
Тошкент давлат аграр университети
ректори, академик

**Дунё амалиётидә қышлөк
хўжалиги экинларини
етиширида турок-иқлим
шароитларидан келиб чиқиб,
екинлар тури, навларини
танилаш, жойлаштириш,
уларни этишириш,
агротехнологиясини тўғри
белгилаш, айниқса, ўша
худудлар галабларини инобатта
олган ҳолда, юқори малакали
кадрлар тайёрлашга алоҳида
эътибор қаратилмоқда.**

Бугунги кунда малакали кадрларнинг этиши-
маслиги катта муаммолардан бирдири. Бу
муаммони ҳал этиш, қышлөк хўжалиги соҳаси
бўйича кадрларни кўпайтириш учун сўнгги
йилларда қишлоқ хўжалиги соҳасиде худуд-
ларни ривоҷлантириш истиқболларини хисоб-
га олиб, юқори малакали кадрлар тайёрлаш,
соҳага ҳалқаро таълим стандартлари ва ах-
борот-коммуникация технологияларини кенг
жорий этиш ювасидан катор ҷора-тадбирлар
амалга оширилмоқда. Бу жаҳрёнлар нафқат
пойтахтда, балки республикамизнинг барча
вилоятларида, шаҳар ва қишлоқларида ҳам
бирин-кетин юз берадётгани кувонарли ҳолдир,
албатта.

Маълумки, Фарғона водийси дехончили-
ги жуда қадимий хисобланниб, ўзининг алоҳида
мактабига эга. Лекин, водий вилоятлари ораси-
да ҳам ўзларининг ички, мажаллии дехончилик
мактаблари маъжуд бўлиб, қаердадир узумчи-
лик, сабавотчилик, анорчилик, анжирчилик ёки
полицилик устунлик қиласи. Шунингдек, пахта-
чилик, сурориладиган ерларда ғалла этишириш
бўйича етакчилик қиласидан жиҳатлари кўп.

Президентимиз 21-22 май кунлари Анди-
жон вилоятига ташрифлари давомида барча
соҳалар каби қишлоқ хўжалигига ҳам алоҳида
эътибор қаратиб, деярли барча дехончилик
янгиллуклари мазкур ҳудуд миришкорлари то-
монидан яратилишини алоҳида таъкидлади.
Ҳа, бу айни ҳакиқат. Чунки, Андижон вилояти
нафқат мамлакатимизда, балки Осиё давлат-
лари орасида ҳам ер майдонлари жуда тиниз,
аҳоли сони кўп ҳамда янада кўйлайши тенден-
цияси кузатилваётган худудлар сирасига кира-

ди. Демак, ушбу шароит табиий равишда яшаш
учун рақорбатбердошлини оширади.

Андижон вилояти феодлари билан учра-
шувда давлатимиз раҳбари ҳозирги давр та-
лебларига жавоб берадиган янги "Андижон
дехончилик, усуслари" яратилишига ишонч
билидиран экан, вилоят дехончилик тизимини
янги босқичга олиб чиқилишига замин ҳамда
тухфа тарикасида Тошкент давлат аграр уни-
верситетининг Андижон филиали негизида
мустақим олий таълим мусассасини ташкил
етиш тўғрисидаги тақлифлари, факат водий ви-
лоятларини змас, балки юртимиз ахлини ҳам
жуза кувонтириди.

Ўзонки ўйлаб илгари сурилган бу тақлиф ва
ташаббус республикамиз учун қандай манфаат
келитиради, деган табиий саволга баҳоли куд-
рат жавоб беришга ҳаракат қилиб курсак.

Биринчидан, макор институтни ташкил
етилиши мемлакат олий таълим ва фан йўна-
лишидаги салоҳиятни ортишига, ҳалиқаро ну-
фузли 1000 талик рейтингидан муносабиб ўрин
олиши имкониятини кенгайтиради. Иккинчидан,
Фарғона водийси ҳудудларининг дехончилик
тизимларига мос бўлган, назария ҳамда ама-
лиётни чамбарчас боғланган ҳолда олиб бориш
билин бирга юқори малакали кадрлар тайёр-
лаш салоҳияти ортади.

Шунингдек, филиал негизида ташкил этил-
ган институт, аввалинбор, республика олий
таълим мусассасалари, олий тадқиқот инсти-
тутлари ҳамда ҳорижий давлатларнинг шу соҳа
мутахассислари билан бевосита ҳамкорлик
йўналишларини ҳам кенгайтиради.

Яна бир муҳим масала. Фарғона водийси
қишлоқ хўжалиги талабларидан келиб чиқсан
ҳолда, янги факультетлар ҳамда тор йўналиш-
га ихтисослаштирилган янги кафедраларни
очилишига, айрим йўналишларни қисқартири-
лишига хизмат қиласи.

Президентимиз таъқидлаганидек, Фарғона
водийсида ҷорвачилик, айниқса, балиқчилик,
куёничилик, паррандечилик, шопичилик ҳамда
новътанавий экин турларини этишириш ва
уларни экспортдаги улуши буғунги кун талаб-
ларидан ортда қолмоқда. Бу йўналишларни
ривоҷлантириш учун, албетта юқори малакали
кадрлар зарур. Ўқув-лаборатория базасини
модернизациялаш, фан дастурлари асосида
соҳа бўйича инновациян ва замонавий ишлаб
чиқариши жаҳрёнлари, илғор хорижий тажри-
ба, юқори унумли ва ресурс тековчи агротех-

нологиялар бўйича янги өвлод услугуб ва ўкув
адабиётларини яратиш ҳамда таъминлаш та-
лаб этилади. Илғор хорижий олий-тадқиқот ва
олий таълим мусассасаларида профессор-ўқитувчи-
лар, олий-педагог кадрларнинг малака-
сини ошириш, стажировкалар ва талебалар-
нинг ишлаб чиқариши амалиётларини ташкил
етиш жуда муҳим хисобланади.

Хозирги кунда филиал профессор-ўқитувчи-
лари томонидан Фарғона водийси қишлоқ
хўжалиги соҳасидаги муаммоларни ҳал этиш
максадида турли мавзууларда олий-тадқиқот
ишларини олиб бормоқда. Лекин, институт таш-
кил этишига муносабети билан тупрок унум-
дорларини саклаша, ошириш, алмашлаб, наебат-
лаб экиш тизимини тақомиллаштириш, водий
вилоятлари кесимида қишлоқ хўжалиги экин-
ларини жойлашса структурасини қўйта қўриб
чиши, маҳсулотлар экспорт ҳажмини ошириш
максадида экологик соғиф, органик маҳсулотар
етиширида самарали агротехнологиялар
яратишга ва сурориладиган ерлардан ийл дав-
омида унумли фойдаланиш ҳамда бу борада
янги агротехнологияларни яратишга эътиборни
куйтайтириш талаб этилади.

Институт 2020/2021 ўкув йилидан бошлаб
иши бошлади. Бу ўз наебатида вилоят ҳо-
кимларидан, ташкил этилаётган институтнинг
раҳбар ва профессор-ўқитувчилари зимиасига
жуда катта масъулият юклайди.

Инсон камолга этишида устоzlар меҳнати
бекиёс. Шогирдларининг яширин қобилиятла-
рини аংഗлаб, уларни қашф этган ва тўғри йўлга
бошлай билган домлаларнинг заҳмати бемисол
хар бир ниҳолни асрар-авайлаб, вояға етказ-
ган боғон меҳнати янглиғ катта масъулият
сабр тоқатни талаб қиласи. Янги олий билим
даргоҳининг профессор-ўқитувчилари ўқитиш-
нинг илғор педагогик технологияларини замон
рухи ва миллӣ истиқлол ғояси таъмийларини
үйғунлаштирган ҳолда талабаларга билим бе-
ришларига ишномаси.

Албетта, опдимизда турган режакалр катта.
Янги ўкув йилининг бошланшишга ҳам саноқли
ойлар қолди. Ўз юртими чиндан севуечи, мам-
лакатимиз ривожига, айниқса, қишлоқ хўжалиги
соҳасининг тараққий этиши учун бор билим ва
малакасини, иктидори ва қобилиятини сарфлай
биладиган, онгда билими ва салоҳияти, юра-
гидда Ватан равнаки учун фидойилик жўш уриб
турган ёшларга бўлажак олий таълим мусаси-
си эшиклари ҳамиши очик.